

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกในปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร มีการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันกันทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสังคมไทยอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งที่สำคัญที่จะส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันคือ ทรัพยากรบุคคลของคนชาติ นั้น ๆ ในการสร้างเสริมทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตน อาชีพ สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและเกิดการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าเหตุการณ์ของโลก คือ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ที่มีบทบาทและภาระหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาก็คือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะอันเป็นที่ต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาของสังคมบรรลุเป้าหมายได้ตามที่ต้องการ

ยุคนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์และเป็นยุคสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการในทุกวิชาชีพจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจึงจะนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า (ธีระ รุณเจริญ. 2550 : 1) การศึกษาของชาติจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพของโรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียน นั่นคือผู้บริหารและครูในโรงเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องเป็นตัวหลักในการที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (วิชาญ เงามาม. 2551 : 1) การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม ดังนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการให้คนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ รัฐบาลจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข (ประยงค์ สวัสดิ์พุทธา. 2551 : 1) การจัดการศึกษามีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลัง หรือศักยภาพของแต่ละคน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสม ในลักษณะที่แตกต่างกันตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการนี้ คือครูและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาหลายประการ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับปฏิบัติ และมีความสำคัญมากในการจัดการศึกษาที่กระจายอยู่ทุกส่วน

ของประเทศ นโยบายการบริหารงานของโรงเรียนหรือวิธีการสอนของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครูนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารทั้งสิ้น ถ้าผู้บริหารไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ของตนเอง ไม่ปฏิบัติตามภารกิจการศึกษาตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ก็คงส่งผล กระทบต่อการจัดการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2543 : 3)

จากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นำสู่การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน หลักสูตร การสอน เทคโนโลยีการศึกษา การบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมิน การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ยังมีอีกหลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุงและต่อยอด เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพการบริหารจัดการ เป็นต้น (เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ, 2553 : 1) โดยเฉพาะการบริหารการศึกษาที่กำหนดให้ กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญใน ฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะเป็นผู้ที่ มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีศักยภาพในการบริหารการเปลี่ยนแปลงในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge - based Economy) และสังคมฐานความรู้ (Knowledge - based Society) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สภาพการจัดการศึกษา ในรอบการปฏิรูปครั้งแรกที่ผ่านมา ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมประสบกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการด้านต่าง ๆ การที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะผลักดันให้วิสัยทัศน์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเป็นจริงและ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติย่อมต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานของผลการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน ที่ผ่านมาของสถานศึกษาและข้อมูลในภาพรวมของประเทศเพื่อศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ในอันที่ จะนำไปสู่การวางแผนการบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ, 2553 : 1-2)

ภาวะผู้นำและคุณลักษณะของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหาร อย่างมาก กล่าวกันว่า ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถเหนือผู้อื่นและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ต้องมีเสน่ห์ บารมี และคุณธรรมอันเป็นตัวอย่างได้ รูปแบบ การเป็นผู้นำยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริหารงานและพฤติกรรมการทำงานของ ผู้ร่วมงานอย่างมากด้วย ผู้บริหารที่มุ่งงานมากเกินไป อาจต้องใช้พลังงานเพื่อสร้างสัมพันธ์

และสื่อความหมายมากไม่คุ้มกับผลงานที่ได้รับ (วิจิตร วรุตบางกูร. 2525 ; อ้างถึงในประหยัด เหมือนพร้อม. 2549 : 2) การนำองค์การ มีจุดเน้นที่สำคัญคือ สามารถนำองค์การไปในทิศทางหรือ เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการกำกับดูแลตัวเองที่ดี สร้างความโปร่งใสในการบริหาร อย่างมีจริยธรรม ให้ความสำคัญกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย ซึ่งถือเป็น ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การ ด้วยหลักการจุดเน้นที่กล่าวมานี้ยังคงยกย้าให้ผู้บริหาร สถานศึกษาที่จะนำหลักการของระบบการนำองค์การไปสู่การปฏิบัติมั่นใจได้ว่า ระบบจะนำ องค์การจะเป็นระบบที่ส่งเสริมให้การบริหารสถานศึกษาตอบสนองต่อแนวทางข้อเสนอแนะ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 -2561) ที่ต้องการให้ผู้นำเกิดการเปลี่ยนแปลงและ สร้างนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพและสนับสนุนสถานศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการ ได้อย่างอิสระ คล่องตัวเป็นสถานศึกษานิตินุคคลดเต็มรูปแบบ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา. 2552 : 23)

ผู้บริหารหรือผู้นำ ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งองค์กรรูปนัย (Formal Organization) และองค์กรอรูปนัย (Informal Organization) เป็นผู้ที่ มีอิทธิพลที่จะนำและร่วมปฏิบัติงานกับผู้ได้บังคับบัญชา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (ถวิต มาตรเลียม. 2542 : 17) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีศักยภาพในการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมใน การสร้างความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันในองค์กร สามารถ สร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนทุกคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถใช้ศิลป์ และกระบวนการของการมีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และสามารถทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดศรัทธา มีความเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถสร้างสภาวะแวดล้อม สนับสนุนให้ร่วมมือกันสร้างประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ (ธีระ รุญเจริญ. 2550 : 163)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารยิ่งขึ้น และส่งผลต่อ คุณภาพการศึกษาของชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารยิ่งขึ้น และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของชาติ

3. เป็นข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เกี่ยวกับสภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสังเคราะห์จากแนวคิดของวิชาญ เงามาม. (2551: 86) แนวคิดของวิเชียร ชิวพินาย และสุภัทรา เอื้องวงศ์ (2552 : 12) และแนวคิดของ อัจฉราวรรณ บุษบงศ์ (2554 : 5) จำนวน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านบุคลิกภาพ
- 1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร
- 1.3 ด้านผู้นำทางวิชาการ
- 1.4 ด้านภาวะผู้นำ
- 1.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 216 คน และครู จำนวน 2,717 คน รวมทั้งสิ้น 2,933 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2556 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน ซึ่งจำแนกได้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 316 คน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 ตำแหน่ง ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง ได้แก่

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 – 20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน
คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร 3) ด้านผู้นำทางวิชาการ
4) ด้านภาวะผู้นำ และ 5) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร หมายถึง ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ มีสุขภาพจิตที่ดี
และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์สูง แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมตามกาลเทศะ มีความสามารถในการ
สื่อสาร มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุขุมรอบคอบ มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาและกล้า
ตัดสินใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์
มีความกระตือรือร้นและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความอดทน มีความรับผิดชอบต่องาน
มีวินัยในตนเอง เคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีพฤติกรรมกรบิโรคที่เหมาะสม
กับฐานะของตน

1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ขอบข่ายภารกิจการบริหารงาน การวิจัย
การประเมินผลการปฏิบัติงาน หลักการบริหาร มีทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาหรือ
ข้อขัดแย้งในองค์กร มีความสามารถในการจัดระบบงานสารสนเทศ มีการนำหลักธรรมภิบาล
มาบริหารจัดการและทักษะการบริหารมาใช้ในการบริหารและพัฒนาทีมงานให้เกิดความร่วมมือ
กับทุกฝ่าย

1.3 ด้านผู้นำทางวิชาการ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจนโยบายการศึกษา
หลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การใช้เทคโนโลยี
และนวัตกรรมทางการศึกษา มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
การศึกษาและ เผยแพร่สู่ได้บังคับบัญชา มีความตั้งใจปรับปรุงระบบบริการงานวิชาการให้มี
ประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.4 ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์หรือทิศทางใน
การพัฒนาองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนางานอยู่เสมอ มีการพัฒนา
ตนเองให้สามารถพัฒนางานได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการจัดคนทำงาน
มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการ มีความสามารถในการ

ระดมทรัพยากร มีความเป็นประชาธิปไตย มีความสามารถในการประสานงาน โน้มน้าวให้
ผู้ร่วมงาน ผู้เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง

1.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ยึด
ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อ
ผู้ได้บังคับบัญชา เป็นแบบอย่างในการครองตน ครองคน ครองงาน เป็นผู้นำในการสร้างความรัก
สามัคคี ปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจ
พอเพียง รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการปฏิบัติต่อหน้าที่ของตน ชื่นชม ยินดี ยกย่องความสำเร็จ
ของผู้ได้บังคับบัญชา

2. ตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพของบุคลากรในโรงเรียนตามหน้าที่การงานที่ปฏิบัติ
ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทน
ทำหน้าที่บังคับบัญชาบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 3 ปีการศึกษา 2556

2.2 ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2556

3. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ปีการศึกษา 2556 แบ่งเป็น

3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.2 10 – 20 ปี

3.3 มากกว่า 20 ปี

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่ทำ
หน้าที่ดูแลและพัฒนาในเรื่องการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย 8 อำเภอ คือ นางรอง ละหานทรายหนองกี่ ปะคำ
หนองหงส์ โนนสุวรรณ โนนดินแดงและเฉลิมพระเกียรติ